

Karta (sylabus) modułu/przedmiotu

Pedagogika resocjalizacyjna z socjoterapią
Studia I Stopnia

Przedmiot: Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej		Kod przedmiotu:	
Przedmiot w języku angielskim: Care and educational work methodology			
Grupy szczegółowych efektów kształcenia:			
Typ przedmiotu/modułu:		obowiązkowy	X
Rok: II		Semestr: czwarty	
Rodzaje zajęć i liczba godzin:		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Wykład		30	
Ćwiczenia		30	
Liczba punktów ECTS:		4	

Cel przedmiotu	
C1	Przekazanie wiedzy na temat rozwoju form opieki nad dzieckiem w dziejach
C2	Zapoznanie ze standardami obowiązującymi w polskim systemie opieki nad dzieckiem
C3	Wyposażenie w praktyczne umiejętności w zakresie planowania, realizacji i dokumentowania pracy opiekuńczo-wychowawczej i terapeutycznej z wychowankami placówek

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
1	Terminologia z zakresu pedagogiki ogólnej, opiekuńczej i społecznej oraz socjologii edukacji
2	Wiedza z zakresu organizacji planowania procesu wychowania, różnych kategorii opieki i jej struktury, form pomagania
3	Rozumienie zasad funkcjonowania systemu opieki nad dzieckiem

Efekty kształcenia	
W zakresie wiedzy:	
EKW1	Przedstawia nowe standardy opieki i wychowania obowiązujące w placówkach opieki całkowitzej
EKW2	Wymienia kryteria przestrzegane przy umieszczaniu dzieci w rodzinnych formach opieki
EKW3	Wyjaśnia metody stymulowania rozwoju wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych o szczególnych potrzebach edukacyjnych
EKW4	Przedstawia formy przygotowania wychowanków różnego typu placówek opiekuńczo-wychowawczych do samodzielnego życia
W zakresie umiejętności:	
EKU1	Konstruuje indywidualny plan pracy opiekuńczo-wychowawczej z dzieckiem
EKU2	Wykorzystuje wiedzę z zakresu organizacji opieki nad dzieckiem do planowania działań w ramach usamodzielniania wychowanków
EKU3	Potrafi dobierać metody oddziaływań wychowawczych do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i terapeutycznych dziecka
W zakresie kompetencji społecznych:	
EKK1	Ma świadomość odpowiedzialności wychowawcy za profesjonalne oddziaływania opiekuńczo-wychowawcze na wychowanków
EKK2	Docenia konieczność dalszego systematycznego poszerzania wiedzy i umiejętności z zakresu form i metod oddziaływań wychowawczych

Treści programowe przedmiotu		
Forma zajęć – wykłady		
	Treści programowe	Liczba godzin
W1	Rozwój form opieki nad dzieckiem w Polsce	2
W2	Przyczyny sieroctwa społecznego	2
W3	Spoleczne przyczyny zaburzeń rozwoju dziecka	2
W4	Planowanie oddziaływań opiekuńczo-wychowawczych na podstawie wywiadu środowiskowego i diagnozy psychologiczno-pedagogicznej	2

W5	Genogram i ekomapa jako podstawowe techniki pracy z dzieckiem i jego rodziną	2
W6	Metody pracy w zastępczych formach opieki nad dzieckiem	2
W7	Metody i formy przestrzegania praw dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	2
W8	Formy stymulowania rozwoju intelektualnego wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych	2
W9	Praca opiekuńczo-wychowawcza z dzieckiem nadpobudliwym psychoruchowo	2
W10	Kształtowanie asertywności w procesie opieki i wychowania	2
W11	Elementy profilaktyki zachowań problemowych w pracy opiekuńczo-wychowawczej	2
W12	Stymulowanie rozwoju emocjonalnego wychowanków placówek socjalizacyjnych	2
W13	Elementy socjoterapii w praktyce opiekuńczo-wychowawczej placówek socjalizacyjnych	2
W14	Przygotowywanie wychowanków do samodzielnego życia	2
W15	Opieka, wychowanie i resocjalizacja w placówkach dla młodzieży społecznie niedostosowanej	2
Suma godzin:		30

Forma zajęć – ćwiczenia		
	Treści programowe	Liczba godzin
ĆW1	Model opiekuna – wychowawcy	2
ĆW2	Struktura organizacyjna zespołu wychowanków i wychowawców	2
ĆW3	Metody poznawania wychowanków	2
ĆW4	Zadania placówek opiekuńczo-wychowawczych w zakresie rozwijania podmiotowości wychowanków i organizacji czasu wolnego	2
ĆW5	Metody, zasady i formy pracy opiekuńczo-wychowawczej	4
ĆW6	Projektowanie działalności opiekuńczo-wychowawczej	2
ĆW7	Warsztat pracy wychowawcy – dokumentacja	2
ĆW8	Charakterystyka wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych pod kątem diagnozy i oddziaływań terapeutycznych	4
ĆW9	Terapia pedagogiczna w praktyce wychowawczej. Konstruowanie programu pracy korekcyjno-kompensacyjnej	4
ĆW10	Praca opiekuńczo-wychowawcza z dziećmi z grup dyspanseryjnych	2
ĆW11	Radzenie sobie ze stresem i agresją w pracy opiekuńczo-wychowawczej	2
ĆW12	Praca z rodzinami wychowanków w placówce opiekuńczo-wychowawczej	2
Suma godzin:		30

Metody i środki dydaktyczne	
M1	Wykład konwencjonalny
M2	Film dydaktyczny
M3	Dyskusja panelowa
SD1	Zestaw komputerowy
SD2	Magnetofon

Sposoby oceniania	
Ocenianie kształtujące	
F1	Ocena umiejętności w zakresie konstruowania scenariuszy zajęć opiekuńczo-wychowawczych i terapeutycznych
F2	Planowanie indywidualnych oddziaływań edukacyjnych i terapeutycznych wobec wychowanków
Ocenianie podsumowujące	
P1	Pisemne zaliczenie materiału z tematyki ćwiczeń formie testu
P2	Egzamin pisemny z tematyki wykładów

Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności
(Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze)	60
(Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie np. konsultacji – łączna liczba godzin w semestrze)	2
Studiowanie literatury	10
Przygotowywanie się do ćwiczeń	10
Opracowanie scenariusza zajęć opiekuńczo-wychowawczych	10
Opracowanie indywidualnego planu pracy z dzieckiem	8
Przygotowanie do testu i egzaminu pisemnego	20
Suma	120
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	4

Literatura podstawowa	
1.	G. Gajewska, <i>Pedagogika opiekuńcza i jej metodyka</i> , Zielona Góra 2004.
2.	T. Gordon, <i>Wychowanie bez porażek</i> , Warszawa 1991.
3.	A. Kelm, <i>Węzłowe problemy pedagogiki opiekuńczej</i> , Warszawa 2000.
4.	E. Jundziłł, R. Pawłowska, <i>Pedagogika opiekuńcza : przeszłość, terażniejszość, przyszłość</i> , Gdańsk 2008.
5.	V. Satir, <i>Teoria komunikacji. Porozumiewanie się jako proces wymiany informacji</i> , „Nowiny Psychologiczne” 1988, nr 2.

Literatura uzupełniająca	
1.	H. Hamer, <i>Klucz do efektywności nauczania. Poradnik dla nauczycieli</i> . Warszawa 1994.
2.	M. Heine. G. Gajewska, <i>Sieroctwo społeczne i jego kompensacja</i> , Zielona Góra 1999.
3.	M. Król –Fijewska, <i>Trening asertywności</i> , Warszawa 1992.
4.	M. Łobocki, <i>Wybrane zagadnienia z metodyki pracy opiekuńczo-wychowawczej</i> , Lublin 1986.
5.	M. McGolgrick, R. Gerson, S. Shellenberger, <i>Genogramy. Rozpoznanie i interwencja</i> . Poznań 2007.
6.	I. Owczaruk, <i>Odzyskać dziecko</i> , Warszawa 2008.
7.	B. Wojciechowska – Charlak (red.), <i>Praca opiekuńczo-wychowawcza</i> , Kielce 2003.
8.	U. Kamińska, <i>Zarys metodyki pracy opiekuńczo-wychowawczej w rodzinnych i instytucjonalnych formach wychowania</i> , Warszawa 2000.
9.	Z. Zieja, <i>Poradnik metodyczny dla wychowawców</i> , Jelenia Góra 2003.

Macierz efektów kształcenia										
Efekt kształcenia	Odniesienie danego efektu kształcenia do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Stożenie w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów specjalnościowych	Stożenie w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów nauczycielskich	Stożenie w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Cele przedmiotu	Treści programowe	Metody i środki dydaktyczne	Sposoby oceniania

EKW1	K_W11	+++	S_W10	+++			C2, C3	W1,W4, W7, ĆW1, ĆW6, ĆW 7, ĆW12	M1, M2, M3, SD1	F2,P2
EKW2	K_W14	+++	S_W13	+++			C2	W1, W4, W7,ĆW2, ĆW3	M1, M2, M3, SD1	P2
EKW3	K_W16	+++	S_W16	+++			C3	W6, W8, W9, W10, W11,ĆW4, ĆW6, ĆW8, ĆW9	M1, M2, M3, SD1, SD2	F1, F2, P1, P2
EKW4	K_W16	+++	S_W05	+++			C2, C3	W1, W4, W14, W15, ĆW8	M1, M2, M3, SD1	F2, P2
EKU1	K_U11	+++	S_U11	+			C2, C3	W2, W3, W4, W5, W11, ĆW3, ĆW11	M1, M2, M3, SD1, SD2	F2,P1,P2
EKU2	K_U05	+++	S_U05	+			C2, C3	W8, W14, W15, ĆW8	M1, M2, M3, SD1	F2, P2
EKU3	K_U09	+++	S_U09	++			C3	W2, W3, W4, W5, W6, W9, W10, W12, ĆW5, ĆW8, ĆW10, ĆW11	M1, M2, M3, SD1	F1, F2, P1, P2
EKK1	K_K08	+++	S_K07	++			C2, C3	W6, W7, W4, W15, ĆW7, ĆW9	M1, M2, M3, SD1	F1, F2, P1,P2
EKK2	K_K01	++	S_K01	++			C1, C2, C3	W1, W8, CW12	M1, M2, M3, SD1	F1, F2, P1, P2

Formy oceny – szczegóły	
Na ocenę 2 (ndst.)	<ul style="list-style-type: none"> nie potrafi przedstawić nowych standardów opieki i wychowania obowiązujących w placówkach opieki całodobowej; nie potrafi wymienić kryteriów przestrzeganych przy umieszczaniu dzieci w rodzinnych formach opieki; nie potrafi wymienić metod stymulowania rozwoju wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; nie potrafi wymienić form przygotowywania wychowanków różnego typu placówek do samodzielnego życia; nie potrafi opracować indywidualnego planu pracy opiekuńczo-wychowawczej z dzieckiem; nie potrafi wymienić zasad organizacji opieki nad dzieckiem i zastosować ich do planowania działań w ramach usamodzielnienia wychowanków.
Na ocenę 3 (dst.)	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia podstawowe standardy opieki i wychowania obowiązujące w placówkach opieki całodobowej; wymienia kryteria przestrzegane przy umieszczaniu dzieci w rodzinnych formach opieki; wymienia metody stymulowania rozwoju wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; wymienia formy przygotowywania wychowanków różnego typu placówek do samodzielnego życia; opracowuje zarys indywidualnego planu pracy opiekuńczo-wychowawczej z dzieckiem; wymienia zasady organizacji opieki nad dzieckiem; wymienia metody oddziaływań wychowawczych.
Na ocenę 3+ (dst.+)	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia i pobieżnie omawia podstawowe standardy opieki i wychowania obowiązujące w placówkach opieki całodobowej; wymienia i pobieżnie omawia kryteria przestrzegane przy umieszczaniu dzieci w rodzinnych formach opieki; wymienia i pobieżnie omawia metody stymulowania rozwoju wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; wymienia i pobieżnie omawia formy przygotowywania wychowanków różnego typu placówek do samodzielnego życia; opracowuje indywidualny plan pracy opiekuńczo-wychowawczej z dzieckiem z podziałem na poszczególne sfery jego funkcjonowania; wymienia zasady organizacji opieki nad dzieckiem i usamodzielniania wychowanków; wymienia i pobieżnie charakteryzuje metody oddziaływań wychowawczych.
Na ocenę 4 (db)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia i ogólnie charakteryzuje podstawowe standardy opieki i wychowania obowiązujące w placówkach opieki całkowitej;

	<ul style="list-style-type: none"> wymienia i ogólnie charakteryzuje kryteria przestrzegane przy umieszczaniu dzieci w rodzinnych formach opieki; wymienia i ogólnie charakteryzuje metody stymulowania rozwoju wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; wymienia i ogólnie charakteryzuje formy przygotowywania wychowanków różnego typu placówek do samodzielnego życia; opracowuje indywidualny plan pracy opiekuńczo-wychowawczej z dzieckiem z podziałem na poszczególne sfery jego funkcjonowania i ogólnie charakteryzuje planowane formy oddziaływań; wymienia i ogólnie charakteryzuje zasady organizacji opieki nad dzieckiem i usamodzielniania wychowanków. wymienia i ogólnie charakteryzuje metody oddziaływań wychowawczych.
Na ocenę 4+ (db+)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia, ogólnie charakteryzuje i ocenia nowe standardy opieki i wychowania obowiązujące w placówkach całodobowych; wymienia, ogólnie charakteryzuje i ocenia kryteria przestrzegane przy umieszczaniu dzieci w rodzinnych formach opieki; wymienia, ogólnie charakteryzuje i ocenia walory metod stymulowania rozwoju wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; wymienia, ogólnie charakteryzuje i ocenia formy przygotowywania wychowanków różnego typu placówek do samodzielnego życia; opracowuje indywidualny plan pracy opiekuńczo-wychowawczej z dzieckiem z podziałem na poszczególne sfery jego funkcjonowania i ogólnie charakteryzuje planowane formy oddziaływań oraz ocenia ich skuteczność; wymienia i ogólnie charakteryzuje zasady organizacji opieki nad dzieckiem oraz usamodzielniania wychowanków i stosuje je do planowania konkretnych form pomocy; wymienia i ogólnie charakteryzuje metody oddziaływań wychowawczych oraz dostosowuje je do indywidualnych potrzeb rozwojowych wychowanków.
Na ocenę 5 (bdb)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia, wyczerpująco charakteryzuje i ocenia korzystne zmiany w zakresie nowych standardów opieki i wychowania obowiązujących w placówkach opieki całodobowej; wymienia i wyczerpująco charakteryzuje i ocenia kryteria przestrzegane przy umieszczaniu dzieci w rodzinnych formach opieki; wymienia, wyczerpująco charakteryzuje i ocenia walory metod stymulowania rozwoju wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; wymienia, wyczerpująco charakteryzuje i ocenia skuteczność form przygotowywania wychowanków różnego typu placówek do samodzielnego życia; opracowuje indywidualny plan pracy opiekuńczo-wychowawczej z dzieckiem z podziałem na poszczególne sfery jego funkcjonowania, wyczerpująco charakteryzuje planowane formy oddziaływań i ocenia ich skuteczność. wymienia, wyczerpująco charakteryzuje zasady organizacji opieki nad dzieckiem i usamodzielniania wychowanków oraz stosuje je do planowania konkretnych form pomocy; wymienia, wyczerpująco charakteryzuje metody oddziaływań wychowawczych o dostosowuje je do indywidualnych potrzeb rozwojowych dziecka.

Autor programu:	Halina Bejger
Adres e-mail:	hbejger @ wp. Pl
Jednostka organizacyjna:	Instytut Matematyki i Informatyki: Katedra Pedagogiki PWSZ w Chełmie